

B&W-advies Dinkelland		Manager:	
		Directeur:	9
Datum advies:	28 oktober 2013	Akkoord	Bespreken
Zaaknr:	13.12949	Burgemeester Cazemier	
Documentnr:	113.035795	Wethouder Steggink	
Team:	Afdeling WABO	Wethouder Koegler	
Auteur:	A.M.B. Voorpostel	Wethouder Zwiep	
Portefeuille:	Wethouder Steggink	Wethouder Stokkelaar	
Afgestemd met:	--	Secretaris	A
Onderwerp: Schaliegas in Dinkelland.			
Samenvattende toelichting voor de besluitenlijst:		Bijlagen: doc.nr(s)	
Op 29 augustus 2013 is een oproep ontvangen van de Stichting Schaliegasvrij Nederland om een standpunt in te nemen inzake de mogelijke schaliegaswinning. Gezien alle onzekerheden, het onderzoek dat het ministerie van Economische Zaken de komende anderhalf jaar nog laat uitvoeren en omdat niet bekend waar proefboringen zullen worden gezet, word voorlopig geen standpunt ingenomen.		113.028516	
Advies Wij adviseren u om te besluiten:			
- voorlopig geen standpunt in te nemen inzake schaliegas. - de gemeenteraad middels een raadsbericht op de hoogte te brengen en daartoe in te stemmen met bijgaand tekstvoorstel.			
☐ Openbaar	☐ Raadsvoorstel	☐ Embargo tot	
☐ Niet openbaar	☒ Raad T.K.N.	☐ Actief openbaar	
Datum besluit:	☒ Conform advies	☐ Graag nader advies m.b.t.:	
05.11.2013	☐ Aanhouden tot:	☐ Afwijkend/ Aanvullend, namelijk:	

Onderbouwing van het advies

Inleiding

Op 29 augustus 2013 heeft u een oproep ontvangen van de Stichting Schaliegasvrij Nederland om een standpunt in te nemen inzake de mogelijke schaliegaswinning. In dit advies wordt u op de hoogte gebracht van de ontwikkelingen rondom de mogelijke winning van schaliegas in Nederland en geadviseerd inzake de oproep van Stichting Schaliegasvrij Nederland.

Argumentatie

Wat is schaliegas?

Schaliegas¹ is een aardgas dat zit opgesloten in schaliegesteente, op ongeveer 3 kilometer diepte. Het gas is niet gemakkelijk winbaar, er moet 'fracking' toegepast worden om het gesteente te breken zodat het gas vrijkomt. 'Fracking' is het onder hoge druk injecteren van water vermengd met zand en chemicaliën.

Onlangs heeft de minister van Economische Zaken een onderzoek laten uitvoeren naar de mogelijke risico's van schaliegaswinning. De onderzoekers van Witteveen en Bos geven aan dat de mogelijke gevolgen en risico's voor natuur, mens en milieu beheersbaar zijn en binnen de bestaande wettelijke kaders afdoende geadresseerd kunnen worden.

Het onderzoek was gericht op de risico's en effecten. De Commissie MER heeft op 1 juli al aangegeven dat de discussie over nut en noodzaak ontbreekt binnen dit onderzoek. De beperkte scope brengt het risico met zich mee dat de zorgen die in de maatschappij leven niet adequaat geadresseerd worden, zodat het onderzoek niet bijdraagt aan het verkrijgen van draagvlak.

Landelijk is er veel discussie over schaliegaswinning. Het is namelijk nog niet duidelijk hoeveel schaliegas in de Nederlandse bodem aanwezig is. Bovendien zijn volgens het Internationaal Energie Agentschap de kosten voor het winnen van schaliegas veel hoger dan de kosten voor het winnen van conventioneel aardgas, zoals in Slochteren. Daarnaast zijn er, ondanks het onderzoek van Witteveen en Bos, vraagtekens bij de gevolgen voor de volksgezondheid en het milieu. Mogelijk vermengen de chemicaliën die in de bodem worden gebracht bij het 'fracken', zich met het grondwater in de drinkwaterwingebieden. Vitens geeft aan dat de effecten op het drinkwater in de specifieke Nederlandse context onvoldoende zijn onderzocht.

De minister heeft op 18 september 2013 besloten voorlopig niet verder te gaan met het vergunnen van een proefboring. In de komende anderhalf jaar wordt een nieuw onderzoek uitgevoerd, waarbij mogelijk geschikte locaties voor een proefboring in beeld worden gebracht.

Schaliegas in Dinkelland

Binnen Overijssel komt over grote oppervlakten in de diepere bodemlagen schaliegas voor, zie hiervoor de bijgevoegde kaart. Ook binnen de gemeentegrenzen van Dinkelland wordt schaliegas verwacht. Let wel, dit is een theoretische benadering van de bodem. Pas als een proefboring heeft plaatsgevonden wordt meer duidelijk over de hoeveelheid winbaar schaliegas.

Wat doen andere overheden?

Tot nu toe hebben ongeveer vijftien gemeenten uitgesproken dat ze tegen de winning van schaliegas zijn. Ook hebben vier provincies moties aangenomen in de Provinciale Staten tegen de winning van schaliegas, waaronder de provincie Overijssel. Zij wil hiermee een steun in de rug zijn voor de Overijsselse gemeenten² die aangegeven een 'schaliegasvrije gemeente' te zijn.

¹ Afhankelijk van de locatie heet het gas schaliegas of steenkoolgas, voor de leesbaarheid is alleen de term schaliegas gebruikt

² Tot nu toe hebben binnen Overijssel alleen gemeente Hellendoorn, Olst Wijhe, Zwolle en Kampen uitgesproken een schaliegasvrije gemeente te zijn.

Wettelijk kader

Wat betreft vergunningverlening is het Rijk het bevoegd gezag inzake de Mijnbouwwet. Dat betekent het volgende:

- vergunningverlening voor schaliegaswinning en proefboringen is een taak en bevoegdheid van het Rijk (Mijnbouwwet);
- de provincie heeft een wettelijke adviesrol;
- milieuhygiënische en ruimtelijke aspecten zijn geen weigeringsgronden bij vergunningverlening in het kader van de Mijnbouwwet.

Het 'schaliegasvrij' verklaren, wat bijvoorbeeld de provincie Overijssel en diverse gemeenten hebben gedaan, heeft daarmee geen formele status binnen de jurisdictie van lagere overheden. Een verbod op schaliegas in een gemeentelijke verordening levert wel een politiek statement op en mogelijk levert het ook een ingang om beroep in te stellen bij de Raad van State tegen een rijksinpassingsplan.

Conclusie en Advies

Aangezien er op dit moment nog veel onzekerheden zijn en het ministerie van Economische Zaken een vervolgonderzoek wil laten uitvoeren naar geschikte locaties voor een proefboring, word geadviseerd om vooralsnog geen standpunt inzake schaliegas in te nemen.

Geadviseerd word het onderzoek te volgen en waar nodig input te leveren als blijkt dat het grondgebied van Dinkelland in beeld komt. Er moeten nog verschillende stappen gezet worden wil het daadwerkelijk tot een proefboring komen. Het onderzoek gaat anderhalf jaar duren en een eventuele vergunningsprocedure daarna neemt ook nog ongeveer een jaar in beslag, daarom is er voorlopig nog tijd genoeg om een politiek statement in te nemen.

Vervolgacties

De Stichting Schaliegasvrij Nederland zal van uw standpunt op de hoogte worden gebracht.

De gemeenteraad zal middels een raadsbericht geïnformeerd worden. Hierin zal de volgende tekst worden opgenomen:

Op 29 augustus 2013 is een oproep ontvangen van de Stichting Schaliegasvrij Nederland om een standpunt in te nemen inzake de mogelijke schaliegaswinning. Gezien alle onzekerheden, het onderzoek dat het ministerie van Economische Zaken de komende anderhalf jaar laat uitvoeren en omdat nog niet bekend waar proefboringen zullen worden gezet, wordt voorlopig geen standpunt ingenomen.

Nadere toelichting

Schaliegas is een aardgas dat zit opgesloten in schaliegesteente, op ongeveer 3 kilometer diepte. Het gas is niet gemakkelijk winbaar, er moet 'fracking' toegepast worden om het gesteente te breken zodat het gas vrijkomt. 'Fracking' is het onder hoge druk injecteren van water vermengd met zand en chemicaliën.

Landelijk is er veel discussie over schaliegaswinning. Het is namelijk nog niet duidelijk hoeveel schaliegas in de Nederlandse bodem aanwezig is. Bovendien zijn volgens het Internationaal Energie Agentschap de kosten voor het winnen van schaliegas veel hoger dan de kosten voor het winnen van conventioneel aardgas, zoals in Slochteren. Daarnaast zijn er, ondanks het onderzoek van Witteveen en Bos, vraagtekens bij de gevolgen voor de volksgezondheid en het milieu

De minister heeft op 18 september 2013 besloten voorlopig niet verder te gaan met het vergunnen van een proefboring. In de komende anderhalf jaar wordt een nieuw onderzoek uitgevoerd, waarbij mogelijk geschikte locaties voor een proefboring in beeld worden gebracht.

Kaartje mogelijke aanwezigheid steenkool- en schaliegas

